

قوتابخانەى بازارگە

پروژەى
پۆلى ھاوچەرخى
مامۆستا مەسعوود محەمەد

لە
شارۆچكەى مەخموور

رپورتى
سالانەى پۆلى سېھەم

بەھارى 2008

ئامادە کردنى: مامۆستايان
زولەيخا على خدر
ليمۆ سالىح باپير

«ئىمە وا بەرەو كۆتايى سال دەرۆين خۇشەويستىهكى زۆر زۆر قول له نيوان ئىمە و قوتاياندا دروست بووه كه ئىمە چوار ساله مامۆستايىن ئەم جۆره خۇشەويستىه مان له قوتايانى تر نه بينيوه».

- دەستپىك
- ياساكانى پۇل
- چالاكى گروپ
- بوكهله
- پەراوى پەيوەندى
- ژىنگەى قوتابخانە
- پەيوەندى منالان لەگەل يەكتر
- ديدارى گەشە
- گەشت
- كارەكانى مانگى تشرىنى دووهم
- كارەكانى مانگى كانووكى يەكەم
- كارەكانى مانگى كانونى دووهم
- كارەكانى مانگى شوبات
- كارەكانى مانگى ئادار
- كىشەى سستى و لاوازى قوتابى
- كىشەى كۆمەلايەتى
- كىشەكان و چارەسەر كردنيان
- پىشېركىي «چەپكە گول»
- پىشنياز بۆ كۆمەك
- دوا وتە

دەستپىك:

لە سەرەتاي سالى خويىندى 2007-2008 ەۋە پرۇژەى پۇلى ھاۋچەرخ لە قوتابخانەى بازارگە دەستى پىكىرد، ئىمەى مامۇستايانى پۇلى سىتھەم لەم فېرگەىە دەستبەكار بووين و پۇلەكەمان كە ھەموو وانەكان جگە لە وانەى ئىنگلىزى دەلىينەۋە. بەم راپورتە دەمانەۋىت كەمىك لە پوختەى كارەكانمان باس بكەين بە كە ھەم بۇ ھەلسەنگاندنى پرۇژەكە و ھەم بۇ دانانى پلانى كار بۇ سالى داھاتوۋى خويىندى سوودى لى ۋەربگرين..

ياساكانى پۇل:

ھەر لە سەرەتاي دەست پىكىردنى پرۇسەى خويىندى سالى نوئ، لە ھەفتەى دووھم ياساكانى پۇلمان بۇ قوتايان ساز كرد كە قوتايان خۇيان دايدەرىژن، بە شىۋەىەكى ئازادانە بەشدارى دەكەن و راي خۇيان دەرىبى لە دانانى و ۋە لەسەر خالەكانى ناو ياساكە رىك كەوتن، چونكە ھەر لەسەر ئەم ياسايانە سالى خويىندى بەسەر دەبەن، ھەموو ياسايەك رەنگىكى تايبەتېشمان بۇ دانانە، ئەمەش رىزبەندى ياساكانىە كە لە سەرى رىك كەوتىن، چونكە ئىمەى مامۇستايان، رۇلمان گىرا لە دانانان:

- رىز لە بۇچوونەكانى يەكتر دەگرين.
- ئارامى پۇل دەپارىژين.
- كاتىك بمانەۋىت قسە بكەين دەبىت دەست بلند بكەين، بە دەنگىكى نزم قسە دەكەين.
- پۇلەكەمان بە پاكى رادەگرين.
- ۋوشەى ناشىرىن بەكار ناھىتىن.
- لىيوردن لە نىوانماندا دەبىت.
- ھاۋكارى ھاۋرىكەم دەكەم.
- گوئ لە راسپاردەى مامۇستاكەم دەگرم.
- دەتوانم چاۋەرىتى نۆرەى خۆم بكەم.
- دەبىت لە كاتى خۇيدا لە پۇل ئامادەبىن.
- قسە لە مامۇستاۋ ھاۋرىكەم نابرم.
- لە كاتى پشوو بە ھىمنى دەچىنە دەرەۋە.

پاش دانانى ياساكان، بە خەتىكى جوان ھەر ياسايە و لەسەر شرىتتىك نوسيمان وكە ھەرىەك لە رەنگىك، واتە 12 رەنگمان بە كارھىتاۋ لە كارتۇنىكى گەۋرەمان خست و لە پۇلدا ھەلۋاسرا، تاۋەكو بە بەردەوام لە بەرچاۋى قوتايىبەكان بىت.

چالاكى گروپ:

له سەرەتاي دەست پىكرىدى كاره كانمان بۇ بەرەو پىش بردنى ئاستى زانست و زانىارى قوتايان چالاكى گروپ مان ئەنجامدا كه ئەم چالاكىه كاريگهري زور باشى هه به له راهينانى قوتايى له سەر وه لامدانەوهى پرسيار به شيويه كي ئازادانه له گروپه كهى كه به پىي بابەتە كان ده كرىن، به گروپ و به پىي ژماره قوتايانى گروپه كه پرسيار دادەنپين، بۇ هەر بابەتیک كه دەبن به گروپى كوردى، بيركارى، زانست، به هەر قوتاييه كه وهلامى پرسياریک دەداتەوه.

بوکەلە:

بۇ دروست کردنى كه شىكى پر له خوشى و شادی له پۆله كه ماندا ميوانىكى ئازيزمان بۇ قوتايان هينا ئەویش بوکەلە بوو پاشان هەر قوتايان خويان ريگهوتن و ناويان نا دەنكه هه ناره پاشان ئيمهى ماموستايان ناوى گشت قوتايانمان نووسى له سەر كاغەزى بچووك و كردمانه ناو قوتويه كي جوان وسەرنج راکيش، وه رۆزانی پينج شەممە له گشت ههفتهيه كدا تيرو پشکمان ده کرد، بۇ ناوى قوتاييه كان ناوى كام قوتايى ده ريجووبا له گەل خۆى دەى بردهوه بۇ مالهوه، ئەمەش شاديه كي زۆرى ده به خشى به قوتاييهى كه ناوى ده رده چوو له تيرو پشکه كه، ئيمهش په راويكى تايه تمان به بوکەلە دانابوو ده ماندا به قوتاييهى كه بوکەلە كهى له گەل خۆى ده برده مالهوه، تا ئەوهى هه رچى كاريكى ئەو رۆژه له گەل بوکەلە دهىكا له وه په راوه دا تۆمارى بکات و به كورتى به چەند دىرپىك ده رى بریت، پاشان رۆزى شەممە كه گه رايه وه قوتابخانه له پۆلدا بۇ هاوړى قوتاييه كانى بخويته وه به دهنگىكى گونجاو.

په راوى په يوه ندى:

هەر له سەرەتاوه په راوى په يوه ندىمان به قوتايان دا، كه وهك و پردىكى په يوه ندى له نيوان فيرگه و به خيوكه رى قوتاييدا كاري پى ده كريت، كه له كاتى روودانى هەر كيشهيه ك له گەل قوتايى له پۆلدا ئەوا له ريگهى ئەو په راوه وه، به مالهوه راده گه يه نريت يان كاتيك گەشت ده كه ين له ريگاي ئەو په راوه وه به خيوكه رى ئاگادار ده كه ينه وه، ئەمەش زور كار ئاسانى بۇ ماموستا ده كات و سوودى زۆرى هه به به يه زورى په يوه ندى نيوان ماموستا و به خيوكه رى قوتايى، بويه هيوادارين ئەم په راوه هه موو قوتابخانه يه ك به كاري به يته يت.

ژينگه قوتابخانه:

هەر له سەرەتاي دەست پىكرىدى دهوام له مانگى 11 ئيمهى ماموستايانى پۇلى سېھم باسى ژينگه قوتابخانه كه مان کرد، بۇ قوتايان، كه چۆن كه لوپه لى قوتابخانه بياريزن، و پاكي ژينگه قوتابخانه كه يان رابگرن، چ له پۆله كه يان بيت يان له گوڤه پانى قوتابخانه يان هەر شويتىكى تر هەر شتيك له سەر زهوى بينرا پتيويسته هه لى گرنه وه له كاتيكدا خو شيان فرينان نه دابيت، وه هه روه ها پتيويستى پاك راگرتنى ته واليته كانيشمان بۇيان روون كردۆته وه، وه بۇمان باس كردن چۆن ژوورى پۆله كه يان پاك راده گرن تا كوتايى سال، له بهر ئەوهى قوتايان ده يان زانى كه قوتايى تر نايه ن له پۆله كه يان بخويتن، هه رچونىك بيت ئەوان بهر پرسن، له ئاستى پاكي پۆله كه يان كه زور باش بوو چونكه به باشى رامان هيتابوون، به لام وهك پتيويست قوتابخانه كه مان باخچهى نه بوو، له كاتيكدا بوونى باخچه زور گرنگه بۇ جوان كردن و رازاندنه وهى.

په يوه ندى منلان له گەل به كتر:

به دريژايى سال ئيمهى ماموستايانى پۇلى سېھم هه ولمانداوه و به قوتايانمان راگه ياندوه، كه هاوسۆزى يه كتر بن و گيانى ليبوردين و سوپاس له نيوانياندا هه بيت، وه هاوكار و يارمه تى ده رى يه كتر بن له كاتى پتيويست دا، وه زور هه ولماداوه رايان به ينين له سەر فيربوونى ئارامى و هيمنى له فيرگه دا له كاتى رودانى هەر كيشه يه كدا، وه گرنگى ئارامى و هيمنى مان بۇ چاره سه رى كيشه بۇ روون كردوونه وه.

دیداری گهشه:

ئیمه‌ی مامۆستایانی پۆلی سیتھم، دوو جار له‌گه‌ل دایک و باوکان کۆبوونه‌وه‌مان کردووه، که یه‌که‌م جار له 2007.11.14 بوو، وه‌ جارێ دووهم له‌ میژوووی 2008.04.06 بووه، که تیاپدا باسی قوتایانمان کرد له‌گه‌لیاندا و له‌سه‌ر ئه‌و خالانه‌ی خواره‌وه‌ دواين:

- قوتایی ده‌بیت له‌کاتی دیداری کراودا ئاماده‌ بیت.
- گرنگی دان به‌ پاک و خاوینتی وه‌ک جل و به‌رگ، ددان، نینۆک، قژ شیرینی که‌م بخۆن و ئه‌گه‌ر بتوانن له‌فه‌یه‌ک له‌گه‌ل خۆیاندا به‌ینن.
- شه‌وانه‌ زوو بخه‌ون، به‌هیچ شتیه‌یه‌ک له‌ کاتژمیتر 9 تینه‌په‌ریت.
- گیانی لیبووردن له‌ نێوان به‌ختیوکه‌ران و منالانیا‌ن دا هه‌بیت و لیدان به‌کار نه‌هینن.
- که‌م ته‌ماشای ته‌له‌فیزیۆن بکه‌ن.
- گرنگی به‌ په‌راوی په‌یوه‌ندی بدن و پشت گوێی نه‌خه‌ن.
- پیمان راگه‌یاندن که‌ گه‌شت به‌ قوتایان ده‌که‌ین.
- هه‌روه‌ها لیژنه‌ی نوێنه‌رانی دایکان و باوکانمان هه‌لبژارد، که‌ دایک و باوکی قوتایان نوێنه‌رایه‌تیان ده‌کرد.

له‌ دیداری گه‌شه‌دا قوتایانمان له‌گه‌ل به‌ختیوکه‌ره‌که‌یدا به‌ته‌نیا جیاکرده‌وه، بۆ گه‌تووگۆ کردن ده‌رباره‌ی قوتایی و ئاگادار کردنه‌وه‌ی به‌ختیوکه‌ر له‌ هه‌ر گه‌شت و کیشه‌یه‌ک که‌ هه‌یه‌ و هه‌ولدان بۆ دۆزینه‌وه‌ی چاره‌سه‌ر بۆی.

گه‌شت:

1. له‌ میژوووی 2008.03.03 گه‌شتیکمان بۆ قوتایان سازدا بۆ نه‌خۆشخانه‌ی مه‌خمور که‌ قوتایان زۆر دلخۆش بوون و سه‌ردانی گه‌شت به‌شه‌کانی نه‌خۆشخانه‌مان تیا کرد و زانیاری به‌خشیکی باش بوو بۆ قوتایان.
2. له‌ 2008.03.27 گه‌شتیکمان بۆ سه‌یرانگه‌ی ئاوی بن به‌رد کرد له‌ مه‌خمور، له‌وێ قوتایان به‌ خۆشی یاریان کرد و نانیا‌ن خوارد و پاشان باسی پاک راگرتنی شوێنه‌که‌ و سوودی دار و دره‌خته‌که‌مان بۆکردن، که‌ پێشتر له‌ پۆلدا له‌ سه‌ر ئه‌م بابته‌ دوا بووین، ئه‌وانیش سوودیکی زۆریان لی وه‌رگرت، وه‌ هه‌روه‌ها هه‌ر له‌وێ وێنه‌ی جیگه‌که‌یان کیشاو له‌گه‌ل خۆیان هینایانه‌وه.
3. له‌ 2008.04.03 گه‌شتیکمان بۆ شاری هه‌ولێر کرد و چووینه‌ قه‌لای دیرین و گه‌شت شوێنه‌کانمان به‌ قوتایان ناساند، شه‌قام، خانووه‌کان، مزگه‌وت، مۆزه‌خانه، ئه‌نتیکه‌ خانه، ئه‌مه‌ش بووه جینی سه‌رنج و دلخۆشی قوتایان، پاشان چووینه‌ پارکی گه‌وره‌ی هه‌ولێر له‌وێ قوتایان نانیا‌ن خوارد و که‌میک هه‌سانه‌وه، پاشان چووینه‌ لای یارییه‌کان و ماوه‌یه‌کی خۆشیا‌ن به‌ یاری کردن برده‌ سه‌ر هه‌تا ماندوو بوون پاشان گه‌راینه‌وه‌ بۆ شارۆچکه‌ی مه‌خمور.
4. له‌ 2008.04.08 سه‌ردانی قایمقامیه‌تی مه‌خمور و په‌روه‌ده‌ی گه‌ستی مه‌خمورمان کرد، و بۆ هه‌ر یه‌که‌یان دیاریه‌که‌مان له‌گه‌ل خۆمان برد، که‌ بریتی بوون له‌ تابلۆی وێنه‌ی گه‌شت و چالاکیه‌کانی قوتابخانه‌که‌مان.

كاره كانى مانگى تشرىنى دووهم:

ئىمەى مامۇستايانى پۇلى سېھم لە سەرەتاي كارکردماندا لە پۇلى ھاوچەرخ بەم كارانە ھەستايىن لە مانگى يەكەم ئەنجاممان دان:

- 1- پۇلەكەمان كەرد بە چوار گروپ و ناومان نان پەپولە، فراولە، گولەباخ، خونچە بەناوى ھەرگروپىك وىتەيەكى رەنگاورەنگمان دروست كەرد و لە نزيك گروپەكەو ھەلمانواسى ئەمەش زياتر ئارەزووى بە قوتايان بەخشي.
- 2- دانانى بوكەلە لە پۇل كە قوتايان خۇيان ناويان بۆ ھەلبىزارد و ناويان نا دەنكە ھەنار.
- 3- دابەشكردنى پەراوى پەيوەندى بەسەر گشت قوتايان بۆ ھەريەكەيان ناويانمان نووسى و تېيىنى ئەوھشمان نووسى كە ئەمە پەراوى سكاللا نيبە.
- 4- دانانى پلانى سالانە و ھەفتانە.
- 5- زانياريمان لەسەرگشت قوتايان وەرگرت لە ھەموو بواريكەو ھەلمەلايەتى، ئابوورى، تەندروستى....
- 6- پەراويكى تايبەتيمان دانا بۆ زانينى ئاستى قوتايى لە رووى زيرەكى و لاوازيەو، بى ئاگادارى قوتايان كە مانگانە ئاستەكەيان تۆمار دەكەين.
- 7- دەفتەريكى تايبەتيمان دانا بۆ تۆماركردنى نەھاتنى قوتايى كە رۆژانە كارى پىندەكەين، وە ھەرەھا پەراويكى تايبەت بە گىروگرتى قوتايانمان دانا.
- 8- لەگەل قوتايان ياساكانى پۇلمان نووسى و لەسەريان ريكەوتين پاشان لە پۇلەكەمان ھەلواسى.
- 9- خشتەى وانەكانى ھەفتە و كاتەكانى پشوومان لەسەر كارتونيك بەجوانى رازاندەو لە پۇلدا ھەلمان واسى.
- 10- وىتەى ھەرچوار وەرزەكانى سال و رۆزەكانى ھەفتەمان لە پۇل ھەلواسى كە خۇمان دروستمان كەردبوون لە گەل كاترميرىك لە كارتون پاشان باسى ھەمويانمان كەرد.
- 11- ھەلسايىن بەبانگ كەردنى داىكوباوكانى قوتايان بۆ ئەووى باس لە كار و چالاكيەكانمان بكەين.
- 12- ھەر لە سەرەتاي كارکردمان پۇلەكەمان ئارام نەبوو ھەوليكمان دا بۆ كەم كەردنەووى ئاتارامى لە پۇل ئەویش بە دروست كەردنى وىتەيەك كە پىكھاتبوو لە نووسينى ناوى قوتايى و لە بەرامبەرى پىنج گولمان دروست كەرد بوو ئەگەر قوتايى سەرىنچى بكات بۆ پىنج جار گوليك لە دەست دەدا بۆيە دەبىت پابەند بن بەياساكانى پۇل و ئارامى بيارىزن.

كاره كانى مانگى كانووكى يەكەم:

- 1- گۆرىنى ناوى گروپەكانى پۇلەكەمان بۆ گروپى گول، كەرويشك، ھەنار، بولبول لەگەل كيشانى وىتەيەك بۆ ھەر گروپىك و ھەلواسينى لە نزيك خۇيان، كە ئەمەش بە ئارەزووى قوتايان بوو،
- 2- دەستمان كەرد بە ئەنجامدانى چالاكى گروپ بە شىوہەكى ھەفتانە بۆ گشت بابەتەكان بە دابەشكردنى گروپەكان بە گۆيرەى ئەو بابەتەى ياخود پەرتوووكەى كە لە رۆژانە دەيخويتن، بە دارشتنى پرسيارەكان بە گۆيرەى ژمارەى قوتايانى گروپەكە، ھەر قوتايەك تەنھا وەلامى يەك پرسيار دەداتەو.
- 3- لە مانگى 12 دا دەستمان كەرد بە خويتندەووى پەرتووكى ھەنگاو بە ھەنگاو كار كەردن پىي لە پۇلدا بۆ ئەم كارەش ھەفتانە 2 وانەى لىدەخويتن.
- 4- ھەر لەم مانگەدا نویتەرى قوتايانمان ھەلبىزارد لە پۇلدا، كە 2 قوتايى كچىك و كورپىكن.

كاره كانى مانگى كانونى دووهم:

له مانگى 1 له سالى نوئى بەردەوام بووين له كارو و چالاكیە كانمان ئەوہبوو ھەر له سەرەتای دەست پیکردنى، سالى نوئى به رۆژیک قوتابى رۆژى له دایک بوونیان بوو، ئیمەى مامۆستایان ھەر له پۇلى سى ئاھەنگینکمان بۆ سازدان و بۆ ماوہى 20 خولەک پیرۆزباييمان لی کردن و ھیوای تەمەن درێژیمان بۆ خواستن و بەم بۆنە یەوہ دیارییان پیشکەش کردن.

چالاکیە كانمان به رینكى بەرپۆه چوو تاوہ کو له 1/26 دا که دە کاتە رۆژى دەست پیکردنى تاقیکردنەوہ كانى نیوہى سال، ئیمەش خشتەى تاقى کردنەوہمان له پۆلە کەمان ھەلۆاسى و رۆژانە تاقیکردنەوہمان ئەنجام دەدا، ھەر رۆژەى بۆ بابەتیک له گەل تۆمار کردنى نمرە و ئەنجامدانى تاقیکردنەوہکان، ئەمەش 10 رۆژى خایاند، وە سوپاس بۆ خوا رێژەى دەرچوانمان 100% بوو، وە ھەر بۆ ئەم کارە کارتى تايبەتمان بۆ ئەنجامى تاقیکردنەوہکان سازکرد که ناوى قوتابخانە، پۆل، ھۆبە، قوتابى، رابەرى پۇلى لەسەر دانرابوو، دواى ئەوہ چاپمان کردو ھەر قوتابىيە و ئەنجامى خۆى وەرگرت و بردیانەوہ مألەوہ، و بە واژۆى دایە و بابەوہ بۆ رۆژى دواتر گەرانديانەوہ بۆمان و ئیمەش لای خۆمان ھەلمان گرتن.

كاره كانى مانگى شوبات:

له 6 ی مانگى شوبات پشووى نیوہى سال دەستى پیکرد که 18 رۆژى خایاند که تیدا ئیمە و قوتابیانیش ماندوو بوونمان ھەسايەوہ، پاشان دووبارە دەستمان بە دەوامى ئاسايى خۆمان کردوہ و اتا دەستمان کرد بە خویندنى وانەکان و ئەنجامدانى گشت چالاکیە كانى که پیش دەست پیکردنى پشوو کارمان بیان دە کرد، و اتا پە یوہەندى نیوان قوتابیان باش بیت و گیانى لیبوردن ھەبیت له نیوانیاندا وە ھەر و ھا ژینگەى قوتابخانە کە یان کە ماوہ بەک جیان ھیتوہ لە کاتى پشوو دەبى پاکى بکەنەوہ له سەرەتای دەست پیکردنەوہ، پاشان ھەر بە پاک و خاوتنى رايیگرن.

كاره كانى مانگى ئىدار:

له مانگى ئاداریدا وە کو مانگە كانى تر کار و چالاکیە كانى قوتابخانە کەمان بە شپۆ یە کى ریکو پیک ئەنجامدا، ناوى چوار گروپە كانمان گۆرى له سەر خواستى قوتابیان خۆیان.

ھەر لەم مانگەدا ئاھەنگى له دایک بوونمان بۆ ئیلاف یاسین، شەیمە مستەفا بەجیا گیترا، بۆ ماوہى 15 خولەک پیرۆزباييمان لیان کرد، وە لەم مانگەدا پەراوى سپیمان دا بە قوتابیان، بۆ ئەوہى لەسەر گیانەوہ ریک بروات و باسى بکات وینەشى بکیشى، ئەوہش بۆ ئەوہیە تا بزانی ئاستى زانیاریە کانیان چەندە.

کیشەى سستى و لاوازی قوتابى:

ئیمە له پۇلى سېئەم، پینجەم قوتابى سست و لاوازمان ھەبوو، بەلام قوتابىيە کيان بە رادە یە کى زۆر لاواز بوو، ئەوہبوو ئیمەى مامۆستایان رۆژانە له دواى تەواو بوونى وانەکان ئەم قوتابىيەمان بە تەنھا جیا دە کردوہ خویندنەوہ و ریتوسمان پى دە کرد بۆ ئەوہى بگاتە ئاستى قوتابىيە كانى تری ھاو پۇلى خۆى، ئەمەش ھەرچەند ماندوو بوونیکى زۆرى وىست بەلام کەلک و سوودیکى زۆرى ھەبوو، وە توانیمان ئاستیان بەرز بکەینەوہ، تا وای لىنھات توانیان پینشېر کى لەگەل قوتابىيە زیرە کە کاندە بکەن، بەلام له دواى نیوہى سال قوتابىيە کى ترمان بۆ ھات، که زۆر لاوازه و لەگەل ئەوہشدا ھىچ شتیک له بارەى ئەم خویندنگە نازانیت، قوتابخانەش ماوہ کەى کەم ماوہ، وە ئەو قوتابىيە فریا ناکەویت را بیت لەگەل بارودۆخە نوئیە کە.

كىشەى كۆمەلايەتى:

ئىمەى مامۇستايانى پۆلى سېتھەم خۆمان لىژنەى كۆمەلايەتى بووين لە قوتابخانەدا وه لە سەرەتاي كارەكەماندا تەنھا يەك قوتابى كىشەى ھەبوو لە پۆلى سېتھەم ئەوھى باش بوو ئىمەى مامۇستايان بۆ ماوھىيەكى زۆر كەم توانيمان بزائين كە قوتابىيەكە لە ھاوړېكانى جياوازه و خەم بەروخساريەوھ ديار بوو و لە پۆل ئاگادارى مامۇستا نەبوو لە گشت چالاكئىيەك لەناو پۆل گۆرەپان بى دەنگ و دوور بوو لە قوتابيان، بۆيە قوتابىيەكەمان بەتەنیا جياكردهوھ لئيمان پرسى كىشەت چىيە لە وەلامدا گوتى مامۇستا: غەربىيى دايكم دەكەم و دەستى بەگريان كرد و گوتى سى بۆ چوار مانگە دايكم ئىمەى بەجئەشتووھ چونكە لەگەل باوكم كىشەى ھەيە، بەزووترين كات ئىمەش لە رېگەتى پەراوى پەيوەنديەوھ باوكى قوتابيمان بانگەشت كرد، ئەوھبوو لە دواى 3 رۆژ باوكى ھات بۆ لامان و لە كىشەى مندالەكەى ئاگادارمان كرد و كە باوكى قسەكانى ئىمەى بىست بەروخساريەوھ ديار بوو زۆر نىگەران بوو، ئىمەش داوامان لە باوكى قوتابىيەكە كرد كە ئەم مندالە لە ناز و خۆشەويستى دايكى بېبەش نەكات. باوكەكە پىش رۆبىشتنى زۆر سوپاسى كردىن كە لە كىشە و گرفتى مندالەكەى ئاگادارمان كردۆتەوھ.

كىشەكان و چارەسەر كردنيان:

ھەر لە سەرەتاي دەست پىكردنى كارمان لەم پۆلى ھاوچەرخە كىشە و كەم و كورى زۆرمان ھەبووھ كە ماندوو بوونىكى زۆرى ويست بۆ بەرەنگار بونەوھيان، كە ئەمانەى خوارەوھن.

1- نەبوونى بەر دەست(كارگوزار): سال بە تەواوى ئىمە و قوتابيان پۆلەكەى خۆمان پاك كردۆتەوھ، ھەرۈھە گۆرەپان و ئاو دانان و نەوت لە سۆبە كردن و زۆر كارى تروش كە پىويستى بە بەردەست ھەيە.

2- لەكار كەوتنى كۆمپوتەر و كار نەكردنى لە قوتابخانە

3- نەبوونى ئامىرى چاپ كردن ئىستىسناخ ئەمەش زۆر قورس بوو بۆ ئىمە ھەر نوسراويك ھەبىت بە دەست نوسىومانە، يان لەسەر ئەركى خۆمان لە بازار چاپمان كردووھ.

4- لە مانگى 12 و 1ى ئەمسالدا كىشەى نەبوونى سوتەمەنى (نەوت)مان ھەبووھ لەگەل ئەوھى زستانىكى سارد بوو ئەوھش قوتابيانى ھەراسان كردبوو لەبەر سەرما، دواى ئەوھ ئىمە كۆبوونەوھىيەكمان بۆ دايكوباوكان سازدا لە قوتابخانە داواى چارەسەرىكمان لىكردن بۆ ئەو كىشەيە، ئەوانىش بە كۆكردنەوھى بړىك پارە بۆ كرپنى نەوت كە لىژنەى دايكوباوكان سەرپەرشتيان دەكرد نەوتيان پى كرى و چارەسەرى كىشەكەيان پى كرد.

5- لەبەر ئەوھى مامۇستا لىرە كارى زۆرتەرە و زياتر ھەول دەدات كە شتى زياتر بكات، لىرەوھ وشكايەتئىيەك ھەستى پىدەكرا، لە نەبوونى پىتووس و ھۆيەكانى فىر كردن.

پىشېر كىي «چەپكە گۆل»:

سەرەتا پۆلە كەمان ئارام نەبوو بۆيە ھەولېكماندا بۆ كەم كىردنەوھى نا ئارامى لە پۆلە كەماندا ئەوېش بە دانانى پىشېر كىي «چەپكە گۆل» كە بىرۆكەى مامۇستا لىمۇ يە و لە دروست كىردنى مامۇستا زولەيخايە كە بە يەكەوھ كار دەكەين لە پۇلى سى كە برىتېيە لە كارتۇنىكى گەورە، ناوى گىشت قوتابىيانمان لەسەر نووسىوھ، بەرامبەر ناوى ھەر قوتابىيەك پىنج گۆلمان دروست كىردوھ، ئەگەر بىت و ھەر قوتابىيەك پىنج جار سەرپىچى لە ياساكانى پۆل بكات و پابەند نەبىت بە ياساى پۆل، ئەوا گۆلىكى لى رەش دەبىتەوھ، خەلاىش بۆ ئەو قوتابىيە كە ھەر پىنج گۆلە كەى ماىت.

خەلا تەكەشمان لە ژوورى پۆل لەبەرچاوى قوتابىيان لەسەر رەفە داناووھ، پىش دەستپىكى پرۆزە كە و دروست كىردنى وىنەى گۆلە كەمان، بە دوو ھەفتە قوتابىيانمان ئاگادار كىردوھ و باسى پىشېر كىيە كەمان بۆ كىردن، ھەر وھ لە پەراوى پەيوەندى بە خىو كەرى قوتابىيانمان لە كارە كە ئاگادار كىردوھ بۆ ئەوھى ئەوانىش يارمە تىمان بەدن و مندالە كانيان زياتر ھان بەدن بۆ پاراستنى ياساكانى پۆل و قوتابخانە.

پېشىياز بۇ كۆمەك:

- مامۇستا لەم پرۆژەيە وەك مامۇستايەكى ئاسايى كار ناكات بەلكو ماندوو بوونى زۆرەو زياتر ھەول دەدات، بە تەنيا پۇلەكەى بەرپوۋە دەبات، ئەوھش توانا و ھېزىكى زۆرى پېويستە، و ماوہ و كاتى زياترى دەويت بۇيە گەر دەرمالەيەكى تايبەتيان بۇ دابىن نەكرىت ئەو ھەموو كاروو چالاكەيە كە پرۆژەكە پېويستەتى، لەوانەيە مامۇستايان بۇيان سەخت بېت، ياخوود ھەر نەيەن بۇ ئەو پرۆژەيە مەگەر زۆر دلسۇز بۇ كارەكەى و بۇ ۋەلاتەكەى،
- تەرخان كىردنى بودجەيەكى تايبەت بۇ قوتابخانەكە بە گشتى، لە بەر ئەوہى پرۆژە و كارى زۆرە و پىداويستى زياترە، تاوہكوو ئىستا ئىمەى مامۇستا لە گىرفانى خۇمان ھەندىك پىداويستىمان بۇ پۇلەكەمان دابىن كىردوو،
- نەھىتئانى قوتابى نوئ لە قوتابخانەيەكى دىكە، چونكە گىرفت و كىشە و ماندوو بوونى زۆرى ھەيە بۇ مامۇستا چونكە لەسەر پەرورەدى قوتابخانەيەكى تر راھاتوون.

دوا وتە:

پرۆژەكە سەركەوتووہ لە بەرئەوہى دوو مامۇستا لە يەك پۇل كار دەكەن و كارەكانىيان بە ئەركى سەرشانى خۇيان دەزانن بۇيە زياتر خۇيان ماندوو دەكەن بەردەوام ھەول دەدەن پۇلەكەيان پىش بكووئ وە ھەرۋەھا مامۇستايان متمانەى زۇريان بەخۇيان ھەيە و زياتر سەربەخۇن لە بەرپوۋەبردنى پۇلەكەيان كە قوتابىيەكانىيان وا راھىناوہ كە لە وتە و فەرمانىيان دەرئەچن بەيى ھىچ سزايەك لە كاتى ھەلەكردن، مامۇستا وەكو ھاوړى كار دەكات لەگەل قوتابىيان وە قوتابى ھەر شتىك بكات بۇ مامۇستاكەى لە ترسان نيە بەلكو لە خۇشەويستىانە، ئىمە وا بەرەو كوتابى سال دەرۋىن خۇشەويستىەكى زۆر زۆر قول لە نيوان ئىمە و قوتابىاندا دروست بووہ كە ئىمە چوار سالە مامۇستايان ئەم جۆرە خۇشەويستىەمان لە قوتابىيانى تر نەبىنيوہ.

«.....»